

Oltul

Rascolitoare prin mesajul ei patriotic, poezia este o patetica chemare la lupta pentru redesteptarea la lupta a romanilor din Transilvania, de la inceputul acestui veac. Si aici, poetul vorbeste ca un tribun, in numele tuturor; “Oltul” devenind aporape o rugaciune adresata unei zeitati ocrotitoare, mantuitoare de rau, capabila sa adune fortele, sa le amplifice si sa razbune. Ca si in alte poezii, retorica tanguirii preia un vocabular adecvat: “tainuita jale”, “lacrimile noastre”, “durerea unui neam” etc.

In versurile lui Goga, Oltul este un interlocutor uman. Permanenta in spatiul geografic si etnic al tarii, biografia raului figureaza intreaga istorie a poporului roman. Ideea identitatii dintre Olt si destinul tarii, se desprinde inca din prima strofa a poeziei: “Marita fie dimineata / Ce-a savarsit a noastra nunta”. Prin personificare, Oltul devine un simbol al puterii ancestrale a romanilor, subjugata temporar. O puternica metafora subliniaza infratirea de suflet cu Oltul, martor al tristetii unui popor osandit: “Si cate cantece si lacrimi / Nu duce valul, calatorul”.

Partea a doua a poeziei, o evocare, reinvie imaginea vremurilor glorioase de altadata. Oltul este infatisat de poet in postura legendara de haiduc, “frate plansetelor noastre”, caruia “domni vicleni” vroiau sa-I fure libertatea si, odata cu ea, sa sfarame “sfanta noastra lege”. Lupta impotriva cotropitorilor era dusa la chemarea raului, de catre “feciorii mandrei Cosanzene”. Vremuri eroice, in care “codrul chiotea, viteazul”, iar biruinta era rasplata vitejiei.

Imaginea vremurilor de demult este in contradictie cu osanda la care este supus Oltul. Destinul sau este destinul unei natiuni subjugate de o putere straina, vremelnica. “Slavite farmituri a vremii.../ De mult v-au ingropat valeatul / Neputincios pari si tu astazi- / Te-a-ncins in lantuir imparatul”. Disperarea se revarsa in imagini apocaliptice, ale razbunarii mantuitoare de suferinta. Poetul implora forta ancestrala a raului sa verse “pagan potop de apa”; suntem in fata unui potop biblic, singura cale de depasire a impasului tragic in care se afla poporul nostru impreuna cu Oltul.

Ideea unirii destinelor este evidentiata: “Sa-ti aduni apele toate- / Sa ne mutam in alta tara...”.

Prezenta Oltului in creatia poetica a lui Goga nu este deloc singulara in literature romana. Pornind de la folclor, si alti autori l-au inclus in operele

lor: Gr. Alexandrescu “Umbra lui Mircea. La Cozia”, George Cosbuc
“Dunarea si Oltul”, Ion Pillat “Cozia”, Geo Bogza “Cartea Oltului”.